

TL BANKNOTLARDAKİ GÜVENLİK ÖZELLİKLERİ

Merkez Bankası tarafından basılan yeni banknotlardaki güvenlik özellikleri 4 gruba ayrılmaktadır. Bunlar halka, profesyonellere, makinelere ve Merkez Bankasına münhasır özellikler olarak belirlenmektedir.

Halen tedavülde bulunan Türk Liralarının halka ve profesyonellere yönelik ortak güvenlik özellikleri ile her banknot kupürüne ait farklı güvenlik özellikleri bulunmaktadır.

-Emniyet şeridi: Tüm banknotlarda kâğıda gömülü olarak yer almaktadır. Banknot ışığa tutulduğunda her 2 yüzden de kesintisiz bir hat şeklinde görülüyor. Şerit üzerinde yer alan kupür değeri ve TL harfleri de okunabilmektedir.

-Filigran: Ön yüzünde yer alan Atatürk portresinin küçüğü ile kupür değerini gösteren sayıdan oluşuyor. Banknot ışığa tutulduğunda her 2 yüzden de görülebilmektedir.

-Holografik şerit folyo: Dünyada ilk kez uygulanan bir folyo tipidir. Banknotların ön yüzünde bulunur ve tasarımla uyumlu çeşitli görsel motiflerden oluşmaktadır. Banknot hareket ettirildiğinde parlak ve renkli yansımalar veriyor. Farklı açılardan bakıldığında, ay-yıldız motifin altındaki dikdörtgen şekil içindeki TL harfleri kupür değerine dönüşüyor. Bu özellik, yeni banknotlarda yer alan, akılda tutulması ve kontrolü kolay en belirgin güvenlik özelliklerinden biridir.

-Kabartma baskı: Atatürk portresinin ve üstte yer alan ``Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası`` ibaresinin yanı sıra orta bölümde kupür değerini gösteren sayılar ve yazılarda kabartma baskı bulunuyor.

Baskının en belirgin olduğu yerler sol alt ve sağ üst köşelerdeki kupür değerini gösteren sayılar olarak belirtiliyor.

-Gizli görüntü: Portrenin sağ alt tarafında, yedigen şeklin içinde, banknota yatay konumda göz hizasında bakıldığında kupür değerini gösteren gizli görüntü bulunuyor.

TL banknotlar, yatay olarak tutulduğunda, bu özelliği ekrandaki gibi net şekilde görülebiliyor.

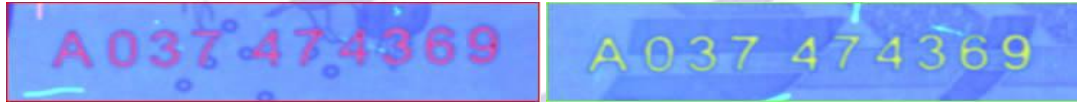
-Bütünleşik görüntü: Banknotlar, ışığa tutulduğunda, sol üst kenarda yer alan şekiller, arka yüzdeki şekillerle birleşerek kupür değerini oluşturuyor.

Ön Yüz	Arka Yüz	Bütünleşik	Ön Yüz	Arka Yüz	Bütünleşik

-Renk Değiştiren Şerit: Banknotların arka yüzünde, üzerinde kupür değerini gösteren ``sayı`` ve ``TL`` harfleri bulunun Renk Değiştiren Şerit, banknot hareket ettirildikçe yarı şeffaf sarı renkli yansıma veriyor. Banknotlarda mikro yazılar yer alırken, banknotların ön yüzünde, ay-yıldız motifinin içinde, kupür değerini gösteren ``sayılar`` ve ``TL`` harfleri mikro yazılı. Para ile ilgili mesleklerde çalışanlar büyüteçle bu yazıları kolaylıkla görebilecek. Mikro yazıların tüm kupürlerde aynı yerde olması bir başka kolaylık.

-UV Özellikleri: 5 farklı özellik içeren ultraviyole güvenlik özellikleri, özellikle para ile doğrudan ilgili mesleklerde çalışanlar için büyük önem taşıırken, normal kağıttan farklı olarak banknot kağıdında UV ışık altında parlamama bulunmuyor. UV ışık altında mavi ve kırmızı renkte parlayan kılcal lifler yer alıyor. Emniyet şeridi UV ışık altında, 5 ve 10 TL`de mavi, 20 ve 50 TL`de kırmızı, 100 ve 200 TL`de ise sarı renkte parlamama veriyor. Ön yüzde Atatürk portresi alanında, kupür değerini gösteren ``sayı`` ve ``TL`` harfleri belirterek UV ışık altında kırmızı renkte parlamama veriyor. Aynı özellikler tüm banknotlar üzerinde bir arada görülüyor. Yine UV ışık altında arka yüzde, kırmızı renkteki seri ve sıra numarası ``canlı ve parlak kırmızı`` yansıma vermekte, siyah renkli seri ve sıra numarası ise ``sarımsı-yeşil`` renge dönüşüyor.

- Mikro yazı

5 TL

Banknotların ön yüzünde ay-yıldız motifinin içindeki “5 TL” ibaresi ile holografik şeritlerin folyo üzerindeki dikdörtgen şeklin alt ve üst kenarında “TCMB” ibaresi mikro yazılıdır.

Portrenin alt ve üst kısımlarından banknot kenarına doğru kavislenen sarı ve kahverengi renkli dört çizgide “5 TL” ibaresi tekrarlanarak mini yazılıdır.

10 TL

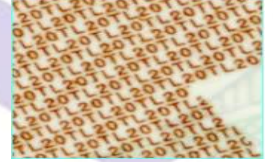
Banknotların ön yüzünde ay-yıldız motifinin içindeki “10 TL” ibaresi ile holografik şeritlerin folyo üzerindeki dikdörtgen şeklin alt ve üst kenarında “TCMB” ibaresi mikro yazılıdır.

20 TL

Banknotların ön yüzünde ay-yıldız motifinin içindeki “20 TL” ibaresi ile holografik şeritlerin folyo üzerindeki dikdörtgen şeklin alt ve üst kenarında “TCMB” ibaresi mikro yazılıdır.

Portrenin alt ve üst kısımlarından banknot kenarına doğru kavislenen sarı ve kahverengi renkli dört çizgide “20 TL” ibaresi tekrarlanarak mikro yazılıdır.

50 TL

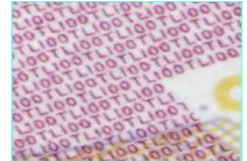
Banknotların ön yüzünde ay-yıldız motifinin içindeki “50 TL” ibaresi ile holografik şeritlerin folyo üzerindeki dikdörtgen şeklin alt ve üst kenarında “TCMB” ibaresi mikro yazılıdır.

100 TL

Banknotların ön yüzünde ay-yıldız motifinin içindeki “100 TL” ibaresi ile holografik şeritlerin folyo üzerindeki dikdörtgen şeklin alt ve üst kenarında “TCMB” ibaresi mikro yazılıdır.

Portrenin alt ve üst kısımlarından banknot kenarına doğru kavislenen sarı ve mavi renkli dört çizgide “100 TL” ibaresi tekrarlanarak mikro yazılıdır.

200 TL

Banknotların ön yüzünde ay-yıldız motifinin içindeki “200 TL” ibaresi ile holografik şeritlerin folyo üzerindeki dikdörtgen şeklin alt ve üst kenarında “TCMB” ibaresi mikro yazılıdır.

-Boyut farkı: 5 TL banknotların boyutu 64x130 mm, 10 TL banknotların 64x136 mm, 20 TL banknotların 68x142 mm, 50 TL banknotların 68x148 mm, 100 TL banknotların 72x154 mm, 200 TL banknotların ise 72x160 mm.

TL banknotların 7. güvenlik özelliğini, boyut farkı oluşturuyor. Tüm banknotların uzun kenarında 6 mm, kısa kenarında ise ikili grup olarak 4 mm fark bulunuyor.

Her banknotun kupür değeriyle orantılı olarak uzun olmasının, görme engellilerin paraları tanımalarını kolaylaştıracak bir özelliktir.

-Renklendirilmiş banknot kağıdı: TL banknotlarında her kupürün hakim renginin açık bir tonu kağıt rengi olarak uygulanmıştır.

-Görme Engellilere Yönelik Özellikler: Türk Lirası banknotları tasarlanırken, görme engelli vatandaşların ihtiyaç ve beklentilerine özel önem verildi. Tüm banknotlarda aynı bölgede olmak kaydıyla, banknotların ön yüzünde, sol üst kenarda Braille alfabesinden yararlanılarak oluşturulan noktalar, dokunulduğunda hissedilirken, noktaların sayısına ve yerleşim şekline göre kupür değerleri kolaylıkla anlaşılabilir. 5 TL`den 200 TL`ye doğru sırasıyla, 1`den 6`ya kadar rakamlar Braille Alfabesi ile yazıldı. Kupürlerde boy farkı ve diğer kabartmalarla birlikte, görme engellilerin banknotu tanımalarını en çok kolaylaştıracak bir diğer özellik de bu noktalar olacak.